

Obsah

ÚVOD	7
Prokletí puerocentrismu	7
Práva a povinnosti	8
Výchovná zkušenost	9
BOD NULA	11
Dítě jako hračka	11
Antropologická lež	12
Právo na život	13
I. JÁ: SMYSL IDENTITY	15
1. Právo nebýt naprogramován	16
... <i>podle chuti programátora</i>	16
<i>Od úzkosti rodiče k úzkosti dítěte</i>	17
2. Právo na nedokonalost, především na tu svou	18
<i>Genetičtí štvanci</i>	19
<i>Sekundární prevence a kultura strachu z dítěte</i>	20
3. Právo na nedokonalost prostředí, v kterém žijeme	21
<i>Žádné právo na dokonalý život</i>	21
<i>Dokonalé dítě... ale bez protilátek</i>	22
4. Právo na to, aby s ním bylo zacházeno jako s dítětem (a nemuselo se opičit po rodičích)	23
<i>Děti používané a... zneužívané</i>	23
... <i>vlastními nezodpovědnými rodiči</i>	24

5. Právo nebýt poměřován a souzen podle kategorií dospělých	25
<i>Fixace na sexualitu</i>	26
<i>Velké riziko</i>	27
<i>Správná citová a sexuální výchova</i>	27
6. Právo nebýt pokládán za zázračné dítě ani za bačkoru, ale být oceňován za to, kdo jsem	29
<i>Odsouzení k tomu, být nejlepší...</i>	29
<i>... nebo nejhorší</i>	30
<i>Když syn začne učit rodiče</i>	31
7. Právo být považován za nositele práv i povinností	32
<i>Povinnost se rodí z lásky (nebo z vědomí, že jsem milován)</i>	33
<i>Krutost toho, kdo neustále uspokojuje přání svých dětí</i>	34
8. Právo nebýt objektem fyzického ani verbálního násilí	35
<i>Násilí pravdy bez lásky</i>	35
<i>Zbytečný a škodlivý trest</i>	37
9. Právo klást otázky a dostávat odpovědi (nebo být brán přinejmenším vážně)	39
<i>Smysl pro pravdu</i>	39
<i>Smysl pro tajemství... a pro Boha</i>	40
<i>Markétka a slepý astronom</i>	41
<i>„To říká můj táta!“</i>	42
<i>Zavřené oči</i>	43
10. Právo žít ve společnosti, ne oddělený a pečlivě chráněný doma	47
<i>Ochranitelský komplex</i>	47

<i>Nedůvěra v druhého</i>	49
<i>Nedůvěra v sebe</i>	49

II. JÁ A TY: VZTAH	51
1. Právo vědět, co je správné a co špatné	51
<i>Odvážně promlouvat, konzistentně žít</i>	52
<i>Pozitivní výchovné prostředí a mravní výchova</i>	52
<i>Dvě vzájemně související jistoty</i>	53
2. Právo mít jasná pravidla a být napomenut v případě jejich nedodržení ..	54
<i>Od formy k normě</i>	54
<i>Pravidla rodičů a pro rodiče</i>	55
<i>„Pravidla hry“</i>	57
3. Právo spontánně odporovat, ale i dostávat odůvodněné zákazy	58
<i>Inteligentní zákazy</i>	59
<i>Láska obsažená v odmítnutí</i>	61
<i>Plody „zákazu“</i>	63
4. Právo zakusit nedostatek (něčeho) a nepřítomnost (někoho)	65
<i>Nedostatek něčeho</i>	66
<i>Nepřítomnost někoho</i>	67
<i>Zkouška odloučení</i>	69
<i>Odloučení matky (od syna), anebo syna (od matky)?</i>	70
<i>Syn kojící matku</i>	72
5. Právo na utrpení: naučme se trpět teď, abychom příliš netrpěli později	74
<i>Dítě a utrpení</i>	75
<i>Rodiče a utrpení</i>	77
6. Právo netrpět zbytečnými bolestmi, jimž se můžeme (a musíme) vyhnout	80
<i>Neužitečná utrpení</i>	80

„Vlastně jsem tě nikdy nechtěl...“	82
„Stojí proti mně“ („Na čí straně jsi?“)	82
7. Právo nebýt zaplaven dárky...	84
<i>Dar života</i>	84
<i>Markéta vystavuje mamince účet</i>	85
<i>Vytoužený a očekávaný dar</i>	86
<i>Škola zásluhy</i>	87
8. Právo nebýt přesycen hrami	89
<i>Hra života</i>	89
<i>Respekt k pravidlům a protivníkovi</i>	90
<i>Hra na vztah</i>	92
<i>Největší zábava: hrát a zalívat si s tátou</i>	93
9. Právo mít radost z toho, že jsem dítě, a právo na klidné dětství	96
<i>Každá věc má svůj čas</i>	96
<i>Časté nebezpečí instrumentalizace</i>	97
<i>Každý člen rodiny má svou roli</i>	98
<i>Dítě, a ne malý mudrc nebo svědomitá panenka</i>	99
10. Právo na pravdu, nejen povinnost říkat pravdu	101
<i>Nejprve právo, potom povinnost</i>	101
<i>Lži dospělých</i>	102
<i>Z pohledu dětí</i>	103
<i>Co rodiče opomíjejí</i>	105
<i>Malý teolog Tomáš</i>	106
III. MY: RODIČE A RODINA	109
1. Právo na rodinu: nemusí být dokonalá, ale normální,	
složená z táty a mámy, muže a ženy	109
<i>Komplementarita a plodnost</i>	109
<i>Dvě „mámy“, dva „tátové“ – a velký zmatek</i>	110
<i>Stálost a jednota</i>	113

<i>Ať žijí babička a dědeček! Jsou užiteční a hlavně spolehliví</i>	114
2. Právo mít bratra či sestru (je-li to možné)	115
<i>Puer aeternus</i>	115
<i>Bratr na hádky – nejlepší učitel života ve vztahu</i>	116
3. Právo, aby rodiče byli rodiči, ne kamarády svých dětí	117
<i>„Rodiče, nerezignujte!“</i>	117
<i>Rodiče... nejposlušnější</i>	118
4. Právo nemít rodiče jako společníky vlastní nezralosti a lenosti	120
<i>Rodič jako společník inteligentní a hloupý</i>	120
<i>Ochráním tě před vším. I před tím, aby ses rozvíjel...</i>	122
5. Právo nežít v symbióze s rodiči, ale být přijat a respektován s vlastní individualitou	124
<i>Totožnost ze závislosti</i>	125
<i>Totožnost z protikladu</i>	126
6. Právo mít rodiče, kteří uměli být dětmi a nyní jsou spokojeni, že jsou otcové a matky	127
<i>Život je přijaté a nezasloužené dobro...</i>	127
<i>Život přirozeně směřuje k tomu, aby se stal darovaným dobrem</i>	130
<i>„Pomohl jsem mu vyplakat se“</i>	131
7. Právo nebýt emočně vydíraný, ale zakoušet to, že jsem hoden lásky, i když se mýlím	132
<i>„Jestli to uděláš, máma tě už nebude mít ráda...“</i>	133
<i>„Udělals chybu, ale mám tě pořád rád“</i>	133
8. Právo dítěte nebýt vnímáno jako přítěž, překážka či sok ničící svobodu rodičů	134
<i>Nebezpečná nepozornost</i>	136
<i>Čistá láska</i>	137
<i>Uzly lásky</i>	138

9. Právo nedřepět stále či sám před televizí	140
<i>Televize zamořuje a je pasivní</i>	140
<i>Televizní desatero</i>	142
10. Právo nebýt považován za pouhý subjekt konzumu	147
<i>Psychiatrická stigmatizace a medikalizace</i> <i>(právo nebýt ihned považován za nemocného)</i>	148
<i>Dítě zneužitě marketingem</i>	150
ZÁVĚR	152
<i>„Nebudete-li jako děti...“</i>	152
POZNÁMKY	155